

Selvitys Taiteen edistämiskeskuksen myöntämistä valtionavustuksista

Sisällysluettelo

1. Taiteen edistämiskeskus valtionapuvirastona.....	2
2. Taiteen edistämiskeskuksen valtionavustushaut vuonna 2024	2
3. Mitkä ovat yhteiskunnalliset tavoitteet ja päämäärät, joita halutaan saada aikaiseksi? ...	2
3.1. Mikä painoarvo valtionavustuksilla on osana toimialan tavoitteiden edistämistä	3
3.2. Mikä on arvionne yleishyödyllisten yhteisöjen valtionavustuksiin kohdistuvien leikkausten vaikutuksista toimialalla?	4
4. Millä perusteilla hallinnonaloilla tehdään valtionavustusten kohdentamispäätökset?	6
5. Onko myönnettyillä avustuksilla saavutettu asetetut tavoitteet?	7
6. Valtionavustusten tukimuodot vuonna 2024.....	7
6.1. Valtion taiteilija-apurahat	7
6.2. Kirjailijoiden ja kääntäjien kirjastoapurahat	8
6.3. Kuvataiteen näyttöapurahat.....	8
6.4. Taiteenalojen kohdeapurahat	9
6.5. Alueelliset apurahat	9
6.6. Taiteenalojen toiminta-avustukset	10
6.7. Taiteenalojen erityisavustukset.....	10
6.8. Lastenkulttuurin erityisavustukset (vuodesta 2024 lähtien lasten- ja nuortenkulttuurin erityisavustukset)	11
6.9. Festivaalien yleisavustukset	11
6.10. Avustukset kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen ja rasisminvastaiseen toimintaan.....	12
6.11. Avustukset osallisuuden ja kulttuurihyvinvoinnin edistämiseen	13
6.13. Yleisavustukset kulttuurilehdille ja verkkojulkaisuille	13

1. Taiteen edistämiskeskus valtionapuvirastona

Taiteen edistämiskeskuksen (Taike) toiminta perustuu vuonna 2012 säädettyyn lakiin Taiteen edistämiskeskuksesta. Valtionavustuksia myönnetään taiteen ja kulttuurin edistämiseen sekä henkilöhakijoiden apurahoina että yhteisöhakijoiden avustuksina. Valtionavustuksia myönnetään yleisavustuksina, erityisavustuksina, työskentelyapurahoina ja projektiapurahoina.

Valtionavustusten yhteismäärä on 2020-luvulla ollut noin 45–50 miljoonaa euroa vuodessa. Määrä on kasvanut 2000-luvun kuluessa, mikä johtuu lähinnä Opetus- ja kulttuuriministeriöstä Taikelle siirretyistä valtionavustustehtävistä ja taiteilija-apurahojen taso- ja indeksikorotuksista.

Taiken edeltäjänä toimivat taiteen keskustoimikunta ja alueelliset taidetoimikunnat. Osa valtionavustusmuodoista on ollut käytössä jo pitkään, kuten 1960-luvulta myönnetty valtion taiteilija-apurahat ja kirjailijoiden ja kääntäjien kirjastoapurahat. Alueelliset taidetoimikunnat toimivat 2000-luvun alkuun asti osana lääninhallituksia sisäministeriön ohjauksessa ja niillä oli omia apurahajärjestelmiään, jossa painopiste oli taiteilijoiden työskentely- ja kohdeapurahoissa. Valtionavustusten painopiste on merkittävästi laajentunut yhteisöjen valtionavustuksiin. Vielä 2000-luvun alussa yhteisöjen avustukset koskivat tiettyjä tarkkaan rajattuja tarkoituksia ja kohderyhmiä.

2. Taiteen edistämiskeskuksen valtionavustushaut vuonna 2024

45 981 000 €			
Valtion taiteilija-apurahat	lakisääteinen	14 895 000 €	yksityishenkilöt
Kirjailijoiden ja kääntäjien kirjastoapurahat	lakisääteinen	2 822 000 €	yksityishenkilöt
Kuvataiteen näyttöapurahat	lakisääteinen	960 000 €	yksityishenkilöt
Taiteenalojen kohdeapurahat		3 461 000 €	yksityishenkilöt ja työryhmät
Alueelliset apurahat		2 440 000 €	yksityishenkilöt ja työryhmät
Taiteenalojen toiminta-avustukset		13 566 000 €	oikeustoimikelpoiset yhteisöt
Taiteenalojen erityisavustukset		995 000 €	oikeustoimikelpoiset yhteisöt
Lastenkulttuurin erityisavustukset		510 000 €	oikeustoimikelpoiset yhteisöt
Festivaalien yleisavustukset		2 123 000 €	oikeustoimikelpoiset yhteisöt
Avustukset kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen ja rasminvastaiseen toimintaan		683 000 €	oikeustoimikelpoiset yhteisöt
Avustukset osallisuuden ja kulttuurihyvinvoinnin edistämiseen (sis. OKM:stä 2023 siirretyt järjestöt)		2 226 000 €	oikeustoimikelpoiset yhteisöt
Erityisavustukset prosenttiperiaatteen mukaisille taidehankkeille		500 000 €	oikeustoimikelpoiset yhteisöt
Erityisavustukset kulttuurilehdille ja verkkojulkaisuille		800 000 €	oikeustoimikelpoiset yhteisöt

3. Mitkä ovat yhteiskunnalliset tavoitteet ja päämäärät, joita halutaan saada aikaiseksi?

Valtionavustusten tavoitteet perustuvat tukimuotoja koskevaan lainsäädäntöön, valtion talousarvion kirjauksiin ja Taiken strategiaan tavoitteisiin. Tällä hetkellä valtionavustusten yhteiskunnalliset tavoitteet, ns. yleiset myöntöperusteet on kirjattu seuraavasti. Näitä tarkennetaan tukimuotokohtaisesti hakuilmoituksissa:

- Moniarvoisen, kestävän ja demokraattisen yhteiskunnan rakentaminen taiteen ja kulttuurin avulla.
- Taiteen tekemisen tukeminen ammattina ja elinkeinona.
- Taideyhteisöjen toiminnan ja rakenteiden tukeminen.
- Taiteen ja kulttuurin kansainvälisyyden ja kestävän kasvun mahdollisuuksien vahvistaminen.

3.1. Mikä painoarvo valtionavustuksilla on osana toimialan tavoitteiden edistämistä

Taiteen edistämiskeskuksen valtionavustuksista osa koskee luonnollisia henkilöitä ja osa oikeustoimihenkilöitä. Yleishyödyllisille yhteisöille kohdennettavia valtionavustuksia ovat tällä hetkellä syksyllä 2024 haettavana olleet:

- toiminta-avustukset taiteenaloille
- erityisavustukset yhteisöille
- avustukset kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen ja rasismiin vastaiseen toimintaan
- avustukset osallisuuden ja kulttuurihyvinvoinnin edistämiseen
- prosenttiperiaatteen mukaisten taidehankkeiden hankeavustukset
- festivaalien yleisavustukset
- kulttuurilehtien ja verkkojulkaisujen yleisavustukset
- lasten- ja nuortenkulttuurin hankeavustukset

Käsittelyssä on tällä hetkellä yhteensä 1139 hakemusta. Alla oleva yhteenveto Taiteen edistämiskeskuksen viimeisimmistä tilastosta kertoo vuosimuutoksista yhteisöhakemusten kohdalla. Vaihtelu eri vuosien välillä on kohtuullisen suuri, mikä johtuu etenkin muutoksista, mitä tukimuotoja ja määrärahoja Taikelle on osoitettu.

	Hakijat	Saajat
2019	1 409	619
2020	963	557
2021	915	495
2022	1 152	597
2023	1 341	613

Yhteisöhakemusten joukossa on yleishyödyllisiä yhteisöjä, julkisoikeudellisia yhteisöjä ja yrityksiä. Näiden osuutta ei apurahojen vuositilastoissa seurata erikseen. Vuonna 2023 valtionavustuksia myönnettiin yhteensä 482 yhteisölle.

Yleishyödyllisinä yhteisöinä avustuksia hakevat laajasti erilaiset taiteen ja taiteilijoiden yhteisöt. Julkisoikeudellisia hakijoita on etenkin kuntia ja niiden organisaatioita, jotka järjestävät mm. festivaaleja ja lastenkulttuuriin tai kulttuurin hyvinvointiin liittyviä hankkeita. Yksittäisistä tukimuodoista prosenttiperiaatteen mukaisissa avustuksissa korostuvat kuntahakijat, sillä kyse on tyypillisessä tapauksessa kuntien kulttuuri-, koulu-, päiväkotij- ja liikuntapaikkarakentamisesta.

Taiteen edistämiskeskuksen määrärahoista vuosittain yhä suurempi osa käytetään yhteisöille myönnettävinä avustuksina.

	Apurahat yksityisille m€	Avustukset yhteisöille m€	Yhteisöjen osuus määrärahoista
2019	22,5	17,2	43,32 %
2020	23,9	20,3	45,93 %
2021	24,0	21,1	46,78 %
2022	25,2	24,2	48,99 %
2023	25,0	24,8	49,80 %

Taiteen edistämiskeskuksen valtionavustuksia käytetään ennen kaikkea taiteen ns. vapaan kentän rahoittamiseen. Valtionavustukset ovat harkinnanvaraisia ja perustuvat hakemuksiin ja niihin kohdistettaviin arviointiperusteisiin. Valtionavustuksilla pystytään reagoimaan taidekentän muutoksiin ja muuttuviin tarpeisiin ja niillä mahdollistetaan toimialan uusiutuminen ja alueellinen sekä kielellinen ja kulttuurinen moniarvoisuus. Valtionavustuksilla on kriittinen merkitys toimialan yhteisöjen toiminnan kannalta. Tuella on keskeinen merkitys toimialan työllisyyden sekä kansalaisille suunnattujen taidepalvelujen kannalta. Valtionavustuksilla on lisäksi merkitystä taiteen kansainvälistymiseen sekä liiketoiminnan ja kasvun mahdollistamiseen. Tyypillistä valtionavustuksille on se, että ne jakautuvat suurelle joukolle edunsaajia. Vuonna 2023 Taiteen edistämiskeskuksen valtionavustuksia sai yhteensä 2259 henkilöhakijaa ja yhteisöä.

3.2. Mikä on arvionne yleishyödyllisten yhteisöjen valtionavustuksiin kohdistuvien leikkausten vaikutuksista toimialalla?

Taiteen edistämiskeskuksen harkinnanvaraisiin, ei-lakisääteisiin määrärahoihin kohdistui vuonna 2024 1,3 miljoonan euron vähennys ja vuodelle 2025 varaudutaan noin 5 miljoonan euron vähennykseen, mikä koskee sekä yksityishenkilöille että yhteisöille myönnettäviä valtionavustuksia. Vuoden 2025 määrärahojen vähennys vastaa noin 10 % leikkausta kaikista Taiteen valtionavustuksista (sisältäen myös lakisääteiset apurahat). Harkinnanvaraisten, ei-lakisääteisten määrärahojen osalta leikkaus tarkoittaa noin 18 % vähennystä. Vuodelle 2025 Taiteen edistämiskeskuksen valtionavustusmäärärahat osoitetaan kolmessa eri kokonaisuudessa. Näistä leikkaukset kohdistuvat budjettiriville 29.80.50. Vertailu vuoteen 2024 sisältää momenttirakenteessa tehtyjä muutoksia sekä opetus- ja kulttuuriministeriöstä Taiteen edistämiskeskukselle siirrettyjä hakijoita.

	2024 talousarvio + momenttirakenteen muutosten ja siirrettyjen hakijoiden vaikutukset	2025 talousarvioesitys
Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille (arviomääräraha)	18 955 000 €	19 004 000 €
Avustukset taiteen ja kulttuurin edistämiseen (siirtomääräraha 3 v)	31 122 000 €	26 239 000 €
- taiteenalojen edistämiseen	21 912 000 €	19 142 000 €
- kulttuurin... edistämiseen	9 210 000 €	7 097 000 €

Seuraavat arviot ovat ennakkonäkemyksiä mahdollisista vaikutuksista tämänhetkisen tiedon perusteella.

1. Toiminta-avustukset taiteenaloille

Taiteen edistämiskeskus on päättänyt turvata leikkaustilanteessa ennen kaikkea toiminta-avustusten resurssin. Tukimuotoon käytettävä määräraha pysyy kuta kuinkin ennallaan, mutta tukimuodon sisällä tapahtuu painotuksia valtionavustuksen tarveharkinnan perusteella. Tukimuodon ensisijaisuus perustuu sen tarkoitukseen vapaan taidekentän perustan rahoituksena. Tukimuodolla on merkittävä vaikutus myös yksittäisten taiteilijoiden ansainnan ja työskentelymahdollisuuksien kannalta. Leikkauksen vaikutus on vähäinen, koska Taiteen edistämiskeskus painottaa resurssejaan tähän tukimuotoon. Samalla tulisi kuitenkin tunnistaa, että tukimuodon resursointi on alun perinkin ollut riittämätön ja kustannuskehityksen myötä rahoituksen lisäämisen tarve kasvaa. Valtionavustusten näkymän epävarmuus on johtanut siihen, että Taiteen edistämiskeskus on luopunut väliaikaisesti monivuotisista (budjettiehdollisista) toiminta-avustuksista. Tämä hankaloittaa yhteisöjen toiminnan pitkäjänteistä suunnittelua.

2. Erityisavustukset yhteisöille

Leikkausten johdosta Taite on päättänyt muuttaa tukimuodon luonnetta kehittämisavustuksen kaltaiseksi ja käyttää tähän oleellisesti aiempaa pienemmän resurssin. Erityisavustuksina on aiemmin tuettu noin 100 yksittäistä taiteenalan hanketta, joille ei nyt pystytä osoittamaan avustuksia. Vaikutus koskee ennen kaikkea musiikin ja esittävän taiteen yksittäisten konserttien, esitysten ja kiertueiden rahoitusta.

3. Avustukset kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen ja rasismien vastaiseen toimintaan sekä Avustukset osallisuuden ja kulttuurihyvinvoinnin edistämiseen sekä Lasten- ja nuortenkulttuurin hankeavustukset

Näihin tukimuotoihin näyttää kohdistuvan laskennallisesti noin 20 prosentin leikkaus. Näistä tukimuodoista on myönnetty yhteensä noin 100 valtionavustusta taiteen ammattilaisten yhteisöille, harrastajaryhmille, taidepalvelujen tilaajille, kuntien toimintayksiköille eri puolilla Suomea. Tukimuodoilla on suuri merkitys ammattimaisten taidepalvelujen tukemisessa. On syytä olettaa, että näiden rahoitettavien hankkeiden ja palvelujen määrä pienenee noin 20 %. Tällä on vaikutusta ammattimaisten taidehankkeiden saatavuuteen eri puolilla Suomea.

4. Prosenttiperiaatteen mukaisten taidehankkeiden hankeavustukset

Tukimuoto on ollut käytössä 10 vuotta ja sillä on rahoitettu lähes 200 uutta rakennushankkeeseen liittyvää taidehankintaa. Taiteen edistämiskeskuksen arvion mukaan tukimuoto voidaan väliaikaisesti keskeyttää. Vuonna 2024 tuki oli vielä haettavana vuosille 2025–2026, jolloin kuitenkin pystytään rahoittamaan uusia hankkeita. Tuen keskeyttämisellä on vaikutusta prosenttiperiaatteen mukaisen toiminnan edistämiseen, mutta Taiteen edistämiskeskus pyrkii asiantuntijatyöllään vähentämään vaikutuksia. Tuen keskeyttäminen vähentää prosenttiperiaatteen mukaisten uusien hankkeiden määrää, millä on vaikutusta taiteen saatavuuteen arjen ympäristöissä ja taiteilijoiden työllisyyteen.

5. Festivaalien yleisavustukset

Taiteen edistämiskeskus on rahoittanut vuosittain noin 80 festivaalia. Vuodelle 2024 Taiteen ohjattiin hakijoiksi myös valtakunnallisesti merkittävät aiemmin opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamat festivaalit, jolloin verrokkiluku aiempien vuosien tuettavien festivaalien määrästä on noin 100 festivaalia. Keskimääräinen tukisumma on ollut noin 30 000 €. On syytä varautua siihen, että 15–20 festivaalia eri puolilla Suomea joko menettää valtionavustuksen kokonaan tai sitä joudutaan merkittävästi vähentämään. Tällä voi olla ennakoimattomia vaikutuksia festivaalikentän kokonaisuuteen. Jo nyt on ollut havaittavissa sitä, että festivaalijärjestäjät ovat muuttuneet

varovaisemmiksi ja osa festivaaleista on päätetty mm. jättää järjestämättä vuonna 2025. Tällä on puolestaan välitön vaikutus alan työllisyyteen ja taiteen saatavuuteen.

6. Kulttuurilehtien ja verkkojulkaisujen yleisavustukset

Kulttuurilehtien ja verkkojulkaisujen toimittaminen on Suomessa riippuvaista valtionavustuksista, koska pienellä kielialueella tilaajamäärät ja muu ansainta ei riitä niiden ylläpitämiseen. Tukimuodolla on kriittinen merkitys kulttuurijournalismin moniäänisyyden ja ammattimaisuuden varmistamiseksi. Vuonna 2024 Taike myönsi tukea yhteensä 41 hakijalle. Leikkaustilanteessa näyttää todennäköiseltä, että tuensaajien määrä pienenee, jolla on merkitystä julkaisutoiminnan monipuolisuuden näkökulmasta. Tukimuodon määrärahaa jouduttiin leikkaamaan jo vuonna 2024, jolloin 11 julkaisua jäi ilman tukea ja näistä osa on joutunut lopettamaan toimintansa. Niukentuva resurssi on jo johtanut siihen, että tuettavien lehtien laatu on jo aiemminkin ollut tiukan arvioinnin kohteena.

Yhteenveto leikkausten vaikutuksista

Taiteen edistämiskeskus joutuu ennakkoarvioiden perusteella tekemään noin 3,5 miljoonan euron leikkauksen yleishyödyllisille yhteisöille suunnattavissa valtionavustuksissa. Tämä tarkoittaa ennakkoarvion mukaan:

- noin 100 yhteisöä vähemmän saa Taiteen edistämiskeskuksen valtionavustuksia
- osa yleishyödyllisistä yhteisöistä joutuu lopettamaan toimintansa
- osa hankkeista voi toteutua myös ilman Taiken tukea, mutta pääosin tämä tarkoittaa tapahtumien ja suunnitelmien peruuntumista tai merkittävää pienentymistä
- leikkauksilla on suora vaikutus taiteen saatavuuteen eri puolilla Suomea
- leikkauksilla on suora vaikutus taiteilijoiden työllistämismahdollisuuksiin
- leikkauksilla on vaikutus taide- ja kulttuurialan toimijoiden tulevaisuuden luottamukseen
- toiminta-avustusten osalta Taiken aineistojen perusteella valtionavustuksina myönnetty resurssi johtaa noin kolminkertaiseen liikevaihtoon yhteisön toiminnassa. Tämän mukaisesti 3,5 miljoonan euron leikkaus tarkoittaisi noin 10 miljoonan euron laskennallista vähenemistä liikevaihdon osalta. Tämä perustuu keskimääräiseen hakijoiden talouteen liittyvään arvioon.

4. Millä perusteilla hallinnonaloilla tehdään valtionavustusten kohdentamispäätökset?

Valtionavustusten kohdentamispäätökset tarkoittavat Taiken näkökulmasta sekä resurssien kohdentamista eri tukimuodoille että päätösten tekemistä tukimuotojen sisällä.

Lakisääteisten apurahojen, taiteilija-apurahat, kirjastoapurahat ja kuvataiteen näyttöapurahat, määrärahat ovat valtion budjetissa omalla momentillaan. Apurahojen kohdentaminen perustuu vertaisarviointijärjestelmään, joka toteuttaa länsimaista ns. käsivarren mitan periaatetta, jossa hakijoiden vertaiset (taiteilijat) tekevät apurahapäätökset. Tämä tapahtuu Taiken toimikunnissa ja lautakunnissa. Päätökset perustuvat hakuilmoitukseen sekä toimikuntien tekemään vertaisarviointiin.

Muiden tukimuotojen osalta käytäntö oli pitkään se, että opetus- ja kulttuuriministeriö on ohjannut rahapelitoiminnan voittovarojen käyttösuunnitelmalla sitä, miten taiteenalojen ja tukimuotojen resurssit jakautuvat. Vuodesta 2025 lähtien tämä päätöksenteko on kuitenkin siirretty Taiken vastuulle. Talousarvioesitykseen on kirjattu miten määrärahat jakautuvat 1) taiteenalojen edistämiseen ja 2) kulttuurin osallistumisen ja saatavuuden, kulttuurihyvinvoinnin sekä kulttuurin moninaisuuden edistämiseen. Näiden kategorioiden sisällä tehtävät ratkaisut, eli mihin avustushakuja suunnataan, ovat Taiken päätöksiä. Virasto valmistelee valtionavustusten määrärahojen kohdentumiset taiteenaloille ja tukimuotoihin. Kohdentumisen periaatteet liittyvät 1)

valtionavustusten ennakoinnin ja uudistumisen tasapainoon ja tarpeeseen, 2) taiteenalojen rakenteeseen ja valtionavustusten merkitykseen taiteilijoiden ansainnan näkökulmasta, 3) taiteenalojen ammattilaisten ja hakijoiden määrään, 4) tukimuotojen merkitykseen Taiken strategian ja valtionavustusten vaikuttavuustavoitteiden kannalta.

Tukimuotojen sisällä valtionavustusten kohdentaminen perustuu asiantuntijakäsittelyyn. Henkilöhakijoita koskeva arviointi ja päätöksenteko tapahtuu kokonaan toimikunnissa. Yhteisöhakijoiden kohdalla Taike tekee päätökset, joka perustuu Taiken asiantuntijoiden (sisäiset asiantuntijat ja toimikuntien jäsenet) antamiin lausuntoihin ja arvioihin.

5. Onko myönnettyillä avustuksilla saavutettu asetetut tavoitteet?

Taiteen edistämiskeskus myöntää vuosittain noin 2500 valtionavustusta, joista noin 2000 on henkilöhakijoille ja noin 500 yhteisöhakijoille. Henkilöhakijoiden osalta tavoite on saavutettu, kun sillä varmistetaan valtionavustusten merkitys ammatin ja elinkeinon harjoittamisen näkökulmasta. Avustuksilla toteutettavan toiminnan vaikuttavuutta ei ole mahdollista seurata yksittäisten myöntöjen osalta, mutta kokonaisuutena kyllä. Tärkein seurannan tapa on Taiteen edistämiskeskuksen ja Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cuporen vuosittain laatima taiteen ja kulttuurin barometri, jossa seurataan taidealan ammattikentän tilannetta. Selvitysten mukaan apurahajärjestelmä ei nykyisessä mittakaavassaan kokonaisuudessaan pysty tukemaan suomalaista taiteen ammattikenttää toivottavalla tavalla, mutta samalla vertaisarviointi kuitenkin varmistaa sen, että apurahat kohdentuvat taidekentän kannalta perustellulla tavalla.

Yksittäisten hakijoiden osalta valtionavustusten tavoitteita seurataan selvityslomakkeiden kautta. Taike edellyttää ja valvoo, että apurahat käytetään siihen tarkoitukseen, johon ne on myönnetty. Tältä osin valtionavustusten tavoitteet saavutetaan.

Yhteisöavustusten osalta avustusten vaikutuksia seurataan myös valtionavustusten selvitysprosessin kautta, ja tältä osin yksittäisten tuensaajien kohdalla tavoitteet saavutetaan. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tason osalta seurataan mm. rahoituksen jakautumista pääkaupunkiseudulle ja muualla Suomeen sekä tuen jakautumista eri aloille ja hakijaryhmille. Tätä seurataan myös Taiken ja OKM:n välisessä tulossopimuksessa. Taike on pystynyt jossain määrin turvaamaan taidekentän toimintarakenteita ja uudistamaan toimintaympäristöä, joskin tässä on ollut haasteita alueellisen ja taiteenalojen välisen yhdenvertaisuuden osalta.

6. Valtionavustusten tukimuodot vuonna 2024

6.1. Valtion taiteilija-apurahat

Taiteilija-apurahat on lakisääteinen taiteilijoille ja taidejournalisteille tarkoitettu valtionavustus. Apuraha on ollut pääpiirteissään samankaltainen 1960-luvulta lähtien, jolloin laki alun perin säädettiin vuonna 1969. Vuosittain apurahoja maksetaan 545 täyttä apurahavuotta vastaava määrä sekä 22 taiteilijaprofessoriapurahaa. Apurahan tarkoitus on turvata taiteilijan mahdollisuus päätoimiseen taiteelliseen työskentelyyn. Apurahoja myönnetään kaikille taiteenaloille ja apurahan suuruus vuonna 2024 on 2196 €/kk. Taiteilija-apurahojen hakemusmäärä on kasvanut viimeisen viiden vuoden aikana merkittävästi ja nykyisin alle 10 % hakijoista saa myönteisen päätöksen. Apurahoja myönnetään 5-, 3-, 1- ja ½-vuotisinä. Päätökset tehdään Taiteen edistämiskeskuksen yhteydessä toimivissa valtion taidetoimikunnissa, ja päätökset perustuvat vertaisarviointiin.

Mitkä ovat yhteiskunnalliset tavoitteet ja päämäärät, joita halutaan saada aikaiseksi?

Taiteilija-apurahojen osalta oleellisia ovat tavoitteet moniarvoisen, kestävän ja demokraattisen yhteiskunnan rakentaminen taiteen ja kulttuurin avulla sekä taiteen tekemisen tukeminen ammattina ja elinkeinona. Apurahat tuottavat yleisöille eri puolilla Suomea moninaista ja laadukasta taidetta sekä tuottaa lisäarvoa taiteen talouteen ja kestäväan kasvuun. Taiteilija-apurahoilla on sekä taiteilijan ansainnan että alan talouden kannalta merkittäviä kumulatiivisia vaikutuksia.

Onko myönnettyillä avustuksilla saavutettu asetetut tavoitteet?

Taiteilija-apurahat on laaja-alainen valtionavustusten kokonaisuus, jolla on pystytty turvaamaan suomalaisen taidekentän ja yhteiskunnan moniarvoisuutta ja moninaisuutta. Taiteilija-apurahajärjestelmä on keskeinen etenkin niillä taiteenaloilla, joissa kaupalliset markkinat ovat heikosti kehittyneitä ja taiteilijoiden ansainta haurasta.

6.2. Kirjailijoiden ja kääntäjien kirjastoapurahat

Kirjailijoiden ja kääntäjien kirjastoapurahat ovat lakisääteisiä (1961) kauno- ja tietokirjallisuuden kirjailijoille ja kääntäjille tarkoitettuja henkilökohtaisia työskentelyapurahoja. Apurahojen määräraha perustuu yleisten kirjastojen hankintamäärärahoihin ja alun perin tukimuoto on otettu käyttöön kompensaatina siitä, että kirjoja on vapaasti saatavissa yleisistä kirjastoista. Apurahan luonne on työskentelyyn tarkoitettu tuki. Hakemukset arvioidaan opetus- ja kulttuuriministeriön nimittämässä kirjailijoiden ja kääntäjien apurahalautakunnassa, joka toimii Taiteen edistämiskeskuksen yhteydessä. Apurahat ovat pääsääntöisesti kestoltaan neljästä kahdeksaan kuukautta, ja niillä on suuri merkitys kirjallisuuden apurahajärjestelmän moniarvoisuuden tukemisessa.

Mitkä ovat yhteiskunnalliset tavoitteet ja päämäärät, joita halutaan saada aikaiseksi?

Kirjastoapurahojen osalta oleellisia ovat tavoitteet moniarvoisen, kestävän ja demokraattisen yhteiskunnan rakentaminen taiteen ja kulttuurin avulla sekä taiteen tekemisen tukeminen ammattina ja elinkeinona. Kirjastoapurahoja myönnetään vuosittain noin 300 hakijalle, mikä varmistaa tuen jakautumisen laajasti eri kirjallisuuden lajityypeille ja tekijöille.

Onko myönnettyillä avustuksilla saavutettu asetetut tavoitteet?

Suomessa kirjallisuuden apurahajärjestelmällä on poikkeuksellisen suuri merkitys alan moniarvoisuuden varmistamisessa. Kirjastoapurahat jakautuvat hyvin laajalle joukolle alan ammattilaisia. Pienellä kielialueella kirjailijoiden tukeminen apurahajärjestelmillä on erityisen tärkeää kielen ja kulttuurin turvaamisen kannalta. Kirjallisuutta tuetaan julkisella rahoituksella tästä syystä eri tukimuodoilla.

6.3. Kuvataiteen näyttöapurahat

Tuki ollut lakisääteinen vuodesta 1997 lähtien. Alun perin apurahamuoto on otettu käyttöön korvaukseksi siitä, että kuvataiteilijoiden teoksia on ollut julkisesti nähtävillä. Apurahan muoto on kuitenkin muuttunut näyttökorvausjärjestelmän käyttöönoton myötä työskentelyapurahan kaltaiseksi. Kuvataiteen tulkinta on ollut laaja ja apurahoja on myönnetty myös muiden alojen taiteilijoille, jotka käyttävät kuvataiteen menetelmiä.

Hakemukset arvioidaan opetus- ja kulttuuriministeriön nimittämässä kuvataiteen apurahalautakunnassa, joka toimii Taiteen edistämiskeskuksen yhteydessä. Apurahat ovat määrämittäisiä. Vuonna 2024 myönnettiin 6 kuukauden mittaisia työskentelyapurahoja. Vuonna 2025 tullaan myöntämään 10 000 € apurahoja yhteensä 96 taiteilijalle. Hakemuskäärät ovat kasvaneet merkittävästi ja tukimuoto on yksi haetuimmista tuista, mitä Taiteen edistämiskeskuksessa on.

Mitkä ovat yhteiskunnalliset tavoitteet ja päämäärät, joita halutaan saada aikaiseksi?

Näyttöapurahojen osalta oleellisia ovat tavoitteet moniarvoisen, kestävän ja demokraattisen yhteiskunnan rakentaminen taiteen ja kulttuurin avulla sekä taiteen tekemisen tukeminen ammattina ja elinkeinona.

Onko myönnettyillä avustuksilla saavutettu asetetut tavoitteet?

Kuvataiteilijoiden ansainta on haurasta ja eri apurahajärjestelmillä on suuri merkitys alan moniarvoisuuden ja toimeentulon näkökulmasta. Näyttöapurahoilla on ollut merkitys näiden turvaamisessa. Näyttöapurahalla pystytään rahoittamaan suurta joukkoa kuvataiteen tekijöitä, ja se kasvattaa oleellisesti rahoitettavien taiteilijoiden määrää taiteilija-apurahajärjestelmän rinnalla.

6.4. Taiteenalojen kohdeapurahat

Kohdeapurahoja myönnetään taiteilijoille ja työryhmille yksittäisiin hankkeisiin. Päätökset tehdään valtion taidetoimikunnissa ja ne perustuvat vertaisarvointiin. Apurahoja myönnetään kaikille taiteenaloille. Tyypillisiä apurahoja ovat mm. hankintoihin, näyttelykustannuksiin, esiintymiskustannuksiin, matkakustannuksiin ja laitekustannuksiin liittyvät apurahat. Vuosittain kohdeapurahahakemuksia tulee noin 4000. Muihin henkilöhakijoiden tukimuotoihin verrattuna myönteisten päätösten määrä on suhteellisesti suurempi sillä yksittäiset päätökset ovat mittakaavaltaan pienempiä – tyypillisesti noin 5000 euroa.

Mitkä ovat yhteiskunnalliset tavoitteet ja päämäärät, joita halutaan saada aikaiseksi?

Kohdeapurahoilla on keskeinen merkitys taiteilijoiden työskentelyedellytysten kannalta. Kohdeapurahojen tavoite on etenkin turvata taiteen tekemistä ammattina ja elinkeinona.

Onko myönnettyillä avustuksilla saavutettu asetetut tavoitteet?

Taiteen rahoitusjärjestelmässä kohdeapurahoilla on keskeinen merkitys. Tyypillistä on se, että taiteilijoilla on mahdollisuus hakea erilaisiin tarpeisiin eri luonteisia apurahoja, jolloin rahoitusta pystytään myös kohdentamaan mahdollisimman tarkkaan. Kohdeapurahat jakaantuvat huomattavasti laajemmalle joukolle taiteilijoita kuin esimerkiksi taiteilija-apurahat, jolloin sillä on merkittävä vaikutus alan toimijakentän laajuuden näkökulmasta.

6.5. Alueelliset apurahat

Alueelliset apurahat on ollut alun perin alueellisten taidetoimikuntien itsenäinen tukimuoto, joka on siirtynyt osaksi Taitea vuonna 2013. Tuen tarkoitus on ollut varmistaa taiteen rahoituksen alueellinen tasapaino. Vuodesta 2015 lähtien tukea on myönnetty vain yksityishenkilöille ja työryhmille, sitä ennen myös alueilla toimiville yhteisöille. Vuonna 2024 näitä apurahoja myönnettiin yhteensä 444 taiteilijalle, ja se kohdentui 4–6 kuukauden taiteellisen työskentelyn jaksoina sekä yksittäisten projektien kustannuksiin kuten näyttelyjen, matkojen ja esitysten kustannuksiin. Apurahapäätökset tehdään alueellisissa taidetoimikunnissa.

Mitkä ovat yhteiskunnalliset tavoitteet ja päämäärät, joita halutaan saada aikaiseksi?

Tukimuodon tavoitteena on varmistaa taiteilijoiden rahoituksen jakautuminen eri puolille Suomea. Apurahapäätöksissä pystytään ottamaan huomioon alueellisia erityistarpeita. Alueellisten apurahojen hakemusmäärät ja ammattitaiteilijoiden määrä vaihtelevat merkittävästi eri puolilla Suomea. Muita yleisiä tavoitteita ovat moniarvoisen, kestävän ja demokraattisen yhteiskunnan rakentaminen taiteen ja kulttuurin avulla sekä taiteen tekemisen tukeminen ammattina ja elinkeinona. Moniarvoisen, kestävän ja demokraattisen yhteiskunnan rakentaminen taiteen ja

kulttuurin avulla.

Onko myönnettyillä avustuksilla saavutettu asetetut tavoitteet?

Suomalainen taidekenttä keskittyy pääkaupunkiseudulle ja suurimpiin kaupunkeihin. Alueellisten apurahojen järjestelmä on ollut yksi tärkeimmistä tavoista, miten Taiteen edistämiskeskus on varmistanut taiteellisen työskentelyn mahdollisuudet eri puolilla Suomea.

6.6. Taiteenalojen toiminta-avustukset

Taiteenalojen toiminta-avustukset painottuivat aluksi vain valikoiduille taiteenaloille, mutta vuodesta 2015 lähtien koskenut kaikkia taiteenaloja. Tukimuodon painotus on rahoitusrakenteen sisällä kasvanut merkittävästi viimeisen kymmenen vuoden aikana. Toiminta-avustuksia jaetaan kaikille taiteenaloille taideyhteisöjen perusrahoituksena (esim. tila-, hallinto- ja palkkakustannuksiin, ostopalveluihin). Tuella turvataan alan monipuolinen ns. vapaan kentän perusta Suomessa. Valtionavustukset ovat harkinnanvaraisia ja niillä pystytään reagoimaan taidekentän muutoksiin ja muuttuviin tarpeisiin. Vuonna 2024 toiminta-avustuksia myönnettiin noin 200 yhteisölle. Suurin merkitys toiminta-avustuksilla on esittävien taiteiden aloilla (musiikki, sirkustaide, tanssitaide, teatteritaide), joissa tukimuodolla turvataan ammattiryhmien toimintamahdollisuuksia eri puolilla Suomea.

Toiminta-avustuksilla tuetaan alueellisesti merkittäviä rakenteita mm. valokuvataiteen, elokuvataiteen ja tanssitaiteen alalla, joissa on olemassa aluekeskusten toimintamalleja. Yksilötaiteiden kuten kuvataide, muotoilu, sarjakuvataide ja kirjallisuus osalta yhteisöjen toiminta-avustukset kohdentuvat muun muassa taiteilijakollektiivien työtiloihin, näyttelytiloihin ja yhteisiin tuotannollisiin rakenteisiin, jotka ovat välttämättömiä edellytyksiä menestykselliselle taiteelliselle työlle.

Mitkä ovat yhteiskunnalliset tavoitteet ja päämäärät, joita halutaan saada aikaiseksi?

Toiminta-avustuksia saava toimijakenttä toimii merkittävänä alan työllistäjänä ja tuottaa uutta moniarvoista ohjelmistoa yleisölle. Taiteen valtionavustusten yleiset yhteiskunnalliset tavoitteet ovat kaikki oleellisia tavoitteita taiteenalojen toiminta-avustusten osalta:

1. Moniarvoisen, kestävä ja demokraattisen yhteiskunnan rakentaminen taiteen ja kulttuurin avulla.
2. Taiteen tekemisen tukeminen ammattina ja elinkeinona.
3. Taideyhteisöjen toiminnan ja rakenteiden tukeminen.
4. Taiteen ja kulttuurin kansainvälisyyden ja kestävä kasvun mahdollisuuksien vahvistaminen.

Onko myönnettyillä avustuksilla saavutettu asetetut tavoitteet?

Toiminta-avustuksilla turvataan taideyhteisöjen toimintaedellytykset. Näillä on merkittävä rooli taiteilijoiden työskentelyn kannalta ja yhteisöt tuottavat myös merkittävää taloudellista toimintaa. Taiteen edistämiskeskus käyttää vuosittain noin 14 miljoonaa euroa toiminta-avustuksina ja tuettujen yhteisöjen toiminnan liikevaihto on tästä noin kolminkertainen, mikä kertoo tuen välillisestä vaikutuksesta. Toiminta-avustukset jakautuvat myös laajasti eri puolille Suomea, mikä varmistaa alueellisen yhdenvertaisuuden tavoitteita.

6.7. Taiteenalojen erityisavustukset

Taiteenalojen erityisavustukset on tarkoitettu taideyhteisöjen yksittäisten hankkeiden toteuttamiseen. Tällaisia ovat esimerkiksi esitykset, konsertit, näyttelyt ja tilaisuudet. Tukea on

myönnetty kaikkien taiteenalojen toimintaan. Erityisavustuksina myönnettävät summat ovat olleet oleellisesti pienempiä kuin toiminta-avustukset, vaikka mukana on ollut myös yksittäisiä suuria tuotantoja.

Tukimuotoa ollaan vuodelle 2025 suuntaamassa uudelleen kehittämisavustuksen luonteisesti. Tarkoitus on mahdollistaa valikoidulle taideyhteisöjen joukolle tilaisuus pitkäjänteiseen toiminnan vahvistamiseen ja uusiutumiseen määräaikaisen kehittämisrahoituksen kautta. Tavoitteena on myös rahoittaa uudenlaisia yhteisöjen välisen yhteistyön muotoja tai toimintojen yhdistämistä.

Mitkä ovat yhteiskunnalliset tavoitteet ja päämäärät, joita halutaan saada aikaiseksi?

Erityisavustusten tavoitteena on erityisesti taideyhteisöjen toiminnan. Uusitusmuodossa tukimuodon tavoitteeksi tulee aiempaa enemmän kestävän kasvun mahdollisuuksien vahvistaminen.

Onko myönnettyillä avustuksilla saavutettu asetetut tavoitteet?

Tukimuodolla on pystytty varmistamaan rahoituksen jakautuminen myös pienemmille toimijoille yksittäisiin hankkeisiin. Tällä on ollut merkitystä taiteen tuottamisen ja tarjonnan moniarvoisuuden kannalta.

6.8. Lastenkulttuurin erityisavustukset (vuodesta 2024 lähtien lasten- ja nuortenkulttuurin erityisavustukset)

Lasten- ja nuortenkulttuurin avustuksilla rahoitetaan hankkeita, jotka työllistävät lastenkulttuuria tekeviä taiteilijoita ja turvaavat laadukasta taidesisältöä lasten ja nuorten kohderyhmille. Hankkeiden tulee tavoittaa alle 18-vuotiaita joko yleisönä tai osallistujina. Tukimuodon tavoitteena on syventää lasten ja nuorten kiinnostusta taiteeseen ja kulttuuriin sekä vahvistaa lasten- ja nuortenkulttuurin asemaa yhteiskunnassa. Avustuksia on myönnetty sekä julkisen sektorin toimijoille, kuten kunnille, että taideyhteisöille. Avustukset ovat jakautuneet isolla joukolle eri taiteenaloja. Opetus- ja kulttuuriministeriön piirissä on työnjako lastenkulttuurin tukemiseen, jossa Taiteen edistämiskeskuksen tehtävä on nimenomaan yksittäisten hankkeiden tukeminen ja ministeriö vastaa lastenkulttuurikeskusten pysyvämmästä rakenteesta.

Mitkä ovat yhteiskunnalliset tavoitteet ja päämäärät, joita halutaan saada aikaiseksi?

Erityisesti moniarvoisen ja demokraattisen yhteiskunnan rakentaminen on keskeinen lasten- ja nuortenkulttuurin avustusten tavoite.

Onko myönnettyillä avustuksilla saavutettu asetetut tavoitteet?

Taiteen edistämiskeskus on pystynyt valtionavustuksillaan vahvistamaan laadukkaan lastenkulttuurin rakenteita ja mahdollistamaan taiteilijoiden työtilaisuuksia sekä lasten mahdollisuutta päästä kokemaan heille suunniteltua taidetta. Moniarvoisuuden näkökulmasta tällä on ollut keskeinen merkitys.

6.9. Festivaalien yleisavustukset

Festivaaliavustuksilla tuetaan taide- ja kulttuurifestivaalien järjestämistä Suomessa. Avustusten tavoitteena on tukea laadukkaita ammattilaisten tuottamia festivaalia, jotka toimivat alan reilujen käytäntöjen mukaisesti ja kehittävät sisältöjä ja rakenteita vastaamaan toimintaympäristön muutoksia. Tukimuodossa oleellista on taiteen ja kulttuurin saatavuuden vahvistaminen. Rahoitus jakautuu laajasti eri puolille Suomea ja tuettavat tapahtumat ottavat huomioon Suomen moninaistuvan väestön ja edistävät kulttuurista moninaisuutta.

Valtionavustusta myönnetään taiteellisen sisällön vaikuttavuuden perusteilla. Festivaalin sisältöjen tulee olla laadukkaita sekä yleisön että taiteenalan näkökulmasta. Festivaaleilla pitää olla alueellista, valtakunnallista tai kansainvälistä vaikuttavuutta ja sen tulee edistää taiteen näkyvyyttä yhteiskunnassa ja luoda keskustelua taiteesta. Viime aikoina kestävän kehityksen ja vastuullisuuden mukaiset toimintatavat ovat tulleet erityisen tärkeitä. Vuodesta 2025 lähtien opetus- ja kulttuuriministeriö on keskittänyt kaikkien valtakunnallisesti merkittävien festivaalien rahoituksen Taiteen edistämiskeskukseen.

Mitkä ovat yhteiskunnalliset tavoitteet ja päämäärät, joita halutaan saada aikaiseksi?

Tukimuodolla on keskeinen merkitys moniarvoisen, monipuolisen ja yleisöjä tavoittavan suomalaisen festivaalikentän kokonaisuuden kannalta. Taiken valtionavustusten yleiset yhteiskunnalliset tavoitteet ovat kaikki keskeisiä festivaaliavustuksia myönnettäessä:

1. Moniarvoisen, kestävän ja demokraattisen yhteiskunnan rakentaminen taiteen ja kulttuurin avulla.
2. Taiteen tekemisen tukeminen ammattina ja elinkeinona.
3. Taideyhteisöjen toiminnan ja rakenteiden tukeminen.
4. Taiteen ja kulttuurin kansainvälisyyden ja kestävän kasvun mahdollisuuksien vahvistaminen.

Onko myönnettyillä avustuksilla saavutettu asetetut tavoitteet?

Festivaalien järjestämiseen myönnettyillä valtionavustuksilla toteutetaan kaikkia neljää Taiken valtionavustusten yleistä yhteiskunnallista tavoitetta. Festivaaleilla on lisäksi aluetaloudellisia ja matkailua edistäviä vaikutuksia.

6.10. Avustukset kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen ja rasminvastaiseen toimintaan

Kulttuurisen moninaisuuden edistämisen ja rasminvastaisen toiminnan avustuksilla edistetään kulttuurivähemmistöjen osallisuutta, kulttuuristen oikeuksien toteutumista sekä kulttuurien välistä vuoropuhelua. Erityisiä tukimuodon tavoitteita ovat vihapuhetta ehkäisevä toiminta ja hankkeet sekä maahanmuuttajien kotoutumisen edistäminen taiteen ja kulttuurin keinoin. Lisäksi tukimuodolla työllistetään maahanmuuttajataustaisia ja kulttuurivähemmistöjä edustavia taiteilijoita. Avustuksia myönnetään sekä yleisavustuksena yhteisön toimintaan että erityisavustuksina yksittäisiin hankkeisiin. Yleisavustuksina on tuettu erityisesti maahanmuuttajataustaisen taiteilijayhteisöjen toimintaa.

Mitkä ovat yhteiskunnalliset tavoitteet ja päämäärät, joita halutaan saada aikaiseksi?

Taiken valtionavustusten yleisistä yhteiskunnallisista tavoitteista erityisesti moniarvoisen, kestävän ja demokraattisen yhteiskunnan rakentaminen taiteen ja kulttuurin avulla sekä taideyhteisöjen toiminnan ja rakenteiden tukeminen ovat keskeisiä kyseisessä avustusmuodossa.

Onko myönnettyillä avustuksilla saavutettu asetetut tavoitteet?

Avustuksia kohdistetaan erikokoisten kulttuurivähemmistöjen ja maahanmuuttajataustaisten yhteisöjen toimintaan ja hankkeisiin eri puolilla maata. Avustuksilla on luotu moniarvoisempaa ja demokraattisempaa yhteiskuntaa.

6.11. Avustukset osallisuuden ja kulttuurihyvinvoinnin edistämiseen

Osallisuuden ja kulttuurihyvinvoinnin avustuksilla edistetään taiteen ja kulttuurin saavutettavuutta ja hyvinvointivaikutuksia sekä osallistumista ja osallisuutta taiteeseen ja kulttuuriin. Tukimuodon sisällä on erilaisia kohderyhmiä. Valtionavustuksilla on tuettu mm. vammaisjärjestöjen taide- ja kulttuuritoimintaa, erityisryhmien taidetyötä ja kulttuurihyvinvoinnin tavoitteiden mukaisia hankkeita ja verkostoja. Lisäksi osallisuuden edistämisenä on tuettu myös harrastajiin liittyvää valtakunnallista järjestötoimintaa. Näiden tavoitteiden taustalla on aikanaan ollut erillisiä tukimuotoja, jotka on nykyisin yhdistetty yhdeksi valtionavustusmuodoksi. Taustalla on laaja näkemys osallisuudesta ja kulttuurisista perusoikeuksista – jokaisen oikeudesta kulttuuriin.

Mitkä ovat yhteiskunnalliset tavoitteet ja päämäärät, joita halutaan saada aikaiseksi?

Tällä tukimuodolla on erityinen merkitys moniarvoisen ja demokraattisen yhteiskunnan rakentamisen näkökulmasta.

Onko myönnettyillä avustuksilla saavutettu asetetut tavoitteet?

Taiteen edistämiskeskus on pitkäjänteisellä asiantuntijatyöllään ja valtionavustuksilla pystynyt merkittävästi vahvistamaan etenkin kulttuurihyvinvointiin liittyvää osaamista ja näkemystä. Tukimuodon erityinen merkitys tulee siitä, miten taiteen vaikutukset nähdään laajasti yhteiskunnassa ja samalla tunnustetaan taiteilijoiden erityinen osaaminen ja tehtävä osallisuuden taustalla.

6.12. Erityisavustukset prosenttiperiaatteen mukaisille taidehankkeille

Prosenttiperiaate tarkoittaa käytäntöä, jonka mukaan prosentti rakennuskustannuksista käytetään taiteen hankintaan. Suomessa periaate on ollut pitkään tavoitteena ja se toteutuu tällä hetkellä osittain. Taiteen edistämiskeskus on edistänyt prosenttiperiaatteen tavoitteita sekä asiantuntijatyöllään että erillisellä valtionavustusmuodolla. Erityisavustuksia uusille hankkeille kohdistetaan osarahoituksena ja käynnistysrahoituksena sekä uusiin taidehankintoihin että prosenttiperiaatteen mukaisiin kehittämishankkeisiin. Oleellista on se, että tukimuodossa on poikkeuksellisen korkea omarahoitusvaatimus, jolloin valtionavustus ei korvaa käytäntöä, jonka mukaan vastuu rahoituksesta on kuitenkin rakennuttajalla. Avustuksilla on saatu kymmenessä vuodessa käyntiin lähes kaksisataa taidehanketta eri puolilla Suomea.

Mitkä ovat yhteiskunnalliset tavoitteet ja päämäärät, joita halutaan saada aikaiseksi?

Prosenttiperiaatteen mukaisella toiminnalla ja siihen liittyvällä valtionavustuksella on erityinen merkitys taiteen saatavuuden ja saavutettavuuden sekä arjen elinympäristöjen laadun kannalta. Tavoitteena on myös moniarvoisen, kestävä ja demokraattisen yhteiskunnan rakentaminen taiteen ja kulttuurin avulla sekä taiteen tekemisen tukeminen ammattina ja elinkeinona.

Onko myönnettyillä avustuksilla saavutettu asetetut tavoitteet?

Avustuksella on ollut suuri merkitys sitoutumiseen prosenttiperiaatteen mukaiseen toimintaan. Tällä on puolestaan keskeinen merkitys elinympäristöjen laadun näkökulmasta.

6.13. Yleisavustukset kulttuurilehdille ja verkkojulkaisuille

Kulttuurilehtien ja verkkojulkaisujen avustukset on tarkoitettu Suomessa ilmestyville kaiken kielisille kulttuurilehdille ja verkkojulkaisuille, jotka ylläpitävät moniäänistä yhteiskunnallista keskustelua kulttuurista, tieteestä, taiteesta tai eri maailmankatsomuksista. Avustuksia myönnetään myös

kulttuurilehtien levikin edistäjille. Rahoitettavien julkaisujen tulee ilmestyä vähintään neljä kertaa vuodessa tai päivittyä säännöllisesti verkossa. Rahoitettavien lehtien tulee osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun, jota Suomessa käydään kulttuurista, tieteestä, taiteesta tai eri maailmankatsomuksista.

Valtionavustuksissa painotetaan kulttuurilehden toimitustyön ammattimaisuutta, julkaisuihin liittyvää kehittämistä ja toimituskunnan jäsenten moninaisuutta. Lehtien edellytetään noudattavan journalistin ohjeita ja lehdellä tulee olla vastaava päätoimittaja. Tukimuotoon käytetty resurssi on ollut noin 800 000 € vuosittain.

Mitkä ovat yhteiskunnalliset tavoitteet ja päämäärät, joita halutaan saada aikaiseksi?

Tavoitteena on edistää laajempaa kulttuurin ymmärtämistä tai keskustelua kulttuurista Suomessa sekä vahvistaa tiedonvälityksen moniäänisyyttä, moniarvoisuutta ja niihin liittyvää sananvapautta yhteiskunnassa.

Onko myönnettyillä avustuksilla saavutettu asetetut tavoitteet?

Taiteen edistämiskeskuksen valtionavustuksilla on ollut kriittinen merkitys pienen levikin kulttuurilehtien turvaamiseksi.